Proposta educativa 3

Auditoria de les papereres del centre

Proposta de treball del document "waste audit" de la Setmana europea de reducció de residus

Descripció

Aquesta activitat té com a objectiu d'analitzar la gestió dels residus al centre educatiu i trobar solucions a mida per reduir la quantitat de residus generats.

Edat recomanada

Cicle mitjà i superior de Primària
Secundària

Durada

2 sessions de 60 minuts

Objectius específics

Quantificar les papereres

Estudiar l'ús de les papereres segons els residus produits

Identificar les millores possibles tant al nivell de gestió com al nivell de comunicació

Comunicar sobre aquestes millores

Competències treballades

- Competència en sostenibilitat.
- Competència ciutadana.
- Competència en coneixement del medi.
- Competència personal i social.
- Competència comunicativa i de treball cooperatiu.

Sessió 1

Auditoria de les papereres

Avaluar la situació actual

Feu un volt pel centre i mireu com «estan» les papereres, parleu amb el personal que s'encarrega de gestionar els residus.

Preferiblement, feu aquest recorregut amb els estudiants que participen a l'acció, perquè puguin comprovar per si mateixos quina és la situació. Per això, és necessari que ho prepareu tot per endavant, per fer l'avaluació de cada etapa en el moment adequat.

Proporcioneu al personal les preguntes amb anterioritat i així tindran temps per preparar les respostes.

Preguntes que cal respondre:

- Quantes papereres hi ha i on estan situades? (fer un mapa)
    - Al corredor, al pati, a la sala del personal, al menjador, a les classes
    - Nombre total de papereres a les diferents plantes
- Quantes papereres diferents podeu identificar?
    - Hi ha possibilitat de seleccionar els materials reciclables?
- Cada quan es buiden?
- Quan es buiden, estan molt o poc plenes?
- Quin volum de residus es genera en un determinat període de temps? (dia / setmana / mes)
    - Si el personal no coneix aquestes dades, demaneu-los que, abans de buidar les papereres, mesurin la quantitat recollida.
    - Es preferible tenir, almenys, dades setmanals, perquè les quantitats de residus recollits poden variar segons el dia de la setmana que es mesurin.
- Quina és la composició dels residus?
    - No us oblideu de passar pel menjador també. El malbaratament d'aliments és també un objectiu a abordar en una acció de prevenció i de reducció de les quantitats de residus generats.
    - Us recomanem observar les diferents papereres i, un cop identificada la seva ubicació, classificar-les: les papereres de les aules (cicle inicial, mitjà i superior), la paperera de la sala de personal, la paperera del menjador, les papereres dels espais comuns (corredor, pati).

Sessió 2 (opcional)

Auditoria dels tipus i quantitats de residus

Recopila bosses dels diferents punt del centre

Assignar una sala on es pugui dur a terme l'auditoria. Ha de reunir les característiques següents:

- fàcil de netejar,
- que pugui tancar-se (per evitar, per exemple, que el vent faci volar els residus),
- amb una il·luminació adequada,
- que disposi d'una balança mòbil,
- d'una taula per fer la tria, coberta amb un protector o amb papers de diari per evitar el contacte directe amb els residus, i de
- capses diferents per col·locar-hi els diferents materials.

- Cal tenir en compte la seguretat i portar:
  - guants per fer la tria,
  - una màscara també pot ser necessària, i
  - roba protectora.
- La tria es pot fer de dues maneres diferents:
  - Selecció per materials: sistema idoni si el que volem és identificar què es pot reciclar.
  - Selecció segons el tipus d'objecte: permet identificar quins residus poden prevenir-se (ampolles, embolcalls del menjar, gots de plàstic).

1- <u>Pesar els materials</u>

- Pesar és la millor manera i també la més fiable de mesurar, utilitzant una bona balança → perquè resulta més senzill establir comparacions.
- Fer una estimació de volum també és una opció vàlida: estimar el volum dels materials/objectes i comparar-los amb altres basats en les mesures anteriors (ja sigui en percentatge o en quantitats, com litres).
- Estimació visual: fer una estimació sense mesurar; però és un sistema menys acurat i, per tant, menys fiable.
- Es recomana recórrer a la primera i la segona opció juntes: pot passar que un material no sigui gaire significatiu en quantitat, encara que la major part de les papereres estiguin plenes d'aquest material (el pes i les mides podrien ser diferents).

2 - Registre de les dades

- Cal que sigui coherent.
- Feu taules que permetin arribar a conclusions.
- La millor opció és fer el vostre propi «sistema de base de dades» que s'adapti als mètodes emprats.
- Anoteu immediatament els resultats.

Conclusions i seguiment

Que responguin a les preguntes següents:

- Quines papereres s'utilitzen més habitualment?
- Quins fluxos de residus són els més importants? (segons ubicació).
- Com puc prevenir el total de residus generats? Tingueu en compte les mesures que heu anotat per identificar els fluxos més crítics.
  - Centreu-vos preferiblement en els fluxos que presentin majors quantitats.
  - S'hauria d'introduir la recollida selectiva/si s'escau. Com es pot desenvolupar?
  - Què puc fer amb els aliments que sobrin? Les quantitats que quedin haurien de poder-se dur a casa, distribuir-les entre els estudiants/pares/personal; caldria servir porcions més petites de menjar.
  - Què puc fer amb els residus de paper? Fomentar la impressió a doble cara, l'ús de paper reciclat, i utilitzar l'altra cara dels fulls de paper.
  - Introduir les carmanyoles/cantimplores/tasses de cafè a la sala del personal.

Establir un «pla d'acció» amb tot allò que caldria fer per reduir el total de residus generats

- Analitzeu els resultats amb tota la gent implicada en aquest tema.
- Comprometeu-vos a dur a terme noves accions.
- Communicacio: Impliqueu-hi tota la gent necessària per aconseguir els objectius que us heu proposat: estudiants, professors, personal.
- Feu molta difusió de les accions.

Auditoria de seguiment per quantificar l'efecte que han tingut les noves accions

Se segueixen els mateixos mètodes dels punts 1, 2 i 3 i cal comparar les quantitats per conèixer l'eficiència de les accions que hem implantat.